

Brussel, 24 juli 2013

Persbericht

Akkoord over de optimalisering van de politiediensten: een modernere politie met meer slagkracht, minder chefs en structuren en met meer personeel op het terrein

---

De beperkte Ministerraad heeft de verschillende principes goedgekeurd van het optimalisatieplan van de politie dat werd voorgesteld door de minister van Binnenlandse Zaken, Joëlle Milquet, en heeft haar gelast om tegen het einde van het parlementaire verlov de wetteksten voor te bereiden (zie samenvatting van de beslissing als bijlage). Deze ingrijpende hervorming zal samen met de commissaris-generaal van de federale politie en de voorzitter van de Vaste Commissie van de lokale politie in detail worden voorgesteld na het parlementaire verlov.

I. Inleiding

Op vraag van de minister van Binnenlandse Zaken, heeft een werkgroep «optimalisering van de federale politie», opgericht in september 2012, zich gebogen over verschillende thema's betreffende het verbeteren van de werking van de federale politie.

Die werkgroep heeft op 21 januari 2013 een rapport ingediend met een reeks optimalisatievoorstellen omtrent de structuur en werking van de federale politie. De minister van Binnenlandse zaken heeft op basis van dat rapport een groot aantal consultaties gehouden met talrijke stakeholders (de commissaris-generaal, de directeurs-generaal van de federale politie, de vertegenwoordigers van de DirCo's en DirJud's, het College van procureurs-generaal, de Vaste Commissie van de lokale politie, magistraten, de gouverneurs, de syndicale organisaties, enz...) en een afgewerkt plan neergelegd.

De nota die werd voorgesteld aan de Kern is voor meer dan 85 % geïnspireerd op de grote krachtlijnen en principes die de werkgroep "optimalisatie" heeft geformuleerd. De minister heeft er evenwel volgende elementen aan toegevoegd:

- de nota is vervolledigd met twee hoofdstukken: een belangrijk hoofdstuk over de geïntegreerde politie en een laatste hoofdstuk over de lokale politie **om van deze hervorming een hervorming te maken van de geïntegreerde politie en niet alleen van de federale politie.**

- **kwalitatieve elementen** werden toegevoegd.
- een **optimalisering van de budgettaire en personele middelen** werd als extra dimensie toegevoegd opdat deze hervorming er niet enkel één zou zijn van structuren maar ook één die het mogelijk maakt personeelscapaciteit te winnen en bij voorrang te herinvesteren in operationele diensten. **De voorstellen werden verder uitgewerkt, gedetailleerd en berekend** op basis van de cijfers die de politie heeft aangereikt.
- Gelet op de uiteenlopende standpunten die naar voren zijn gekomen over bepaalde aspecten bij de diverse consultaties, werden **twee beleidsopties** naar voor geschoven om een beslissing in te nemen:
  - deconcentratie met trekkingsrecht of van personeel voor bepaalde opdrachten van DGA (eindbeslissing: deconcentratie met trekkingsrecht);
  - één of twee arrondissementele directeurs (eindbeslissing: 2 directeurs).
- **Op vraag van heel wat actoren, vooral binnen het gerechtelijke domein, worden bepaalde operationele opdrachten behouden binnen DGJ, met name CDGEFID, CDBC en de FCCU.**
- **Het versterken van de logica van het geïntensifieerd overleg tussen de politie en de bestuurlijke en gerechtelijke overheden.**

II. De belangrijkste doelstellingen van de hervorming

1° een vereenvoudigde en modernere politie met meer slagkracht en ten dienste van de bevolking

- de **doeltreffendheid** van de federale politie verbeteren door haar structuren te vereenvoudigen, diensten samen te voegen, een aantal directies en mandaatfuncties af te schaffen, de overhead weg te werken (beheersfuncties);
- de **coherentie en eenheid** van het politiebeleid en –management en van de strategische visie van de federale politie consolideren;
- de **steun aan de zones** versterken;
- de **selectie, rekrutering en opleiding** verbeteren;
- het **professionalisme, de motivatie, de specialisatie, de excellente politiezorg en de modernisering** van de politie verder uitbouwen;
- de **samenwerking en het overleg** met de bestuurlijke en gerechtelijke overheden verstevigen;
- **diensten meer deconcentreren** om nog beter ten dienste te staan van de burger, de politiezones en de overheden.

2° Een politie die meer operationele politiemensen op het terrein brengt

De doelstellingen uit het « optimalisatieplan » hebben als voornaamste finaliteit het creëren van schaalvoordelen, taken te verduidelijken en het beperken van

het aantal medewerkers dat in managementdiensten is tewerkgesteld, om aldus het aantal medewerkers op te drijven binnen de operationele diensten van bestuurlijke politie (algemene reserve, wegpolitie, spoorweg-, luchthaven- en scheepvaartpolitie) en gerechtelijke politie (terrorisme, ecofin en CDGEFID, speciale eenheden, enz.). Het intensifiëren van de politieaanwezigheid op het terrein moet het mogelijk maken om een gepaster antwoord te bieden op de vorderingen van de bevoegde bestuurlijke en gerechtelijke overheden en vooral op de verwachtingen van de bevolking op het vlak van veiligheid.

Bij de operatie zullen meerdere honderden posten geherinvesteerd worden in de operationele diensten en in de arrondissementen.

III. De krachtlijnen van het ingediende optimalisatieplan

1° Wat de geïntegreerde politie betreft (met name de federale politie en de lokale politie)

1. Opvoeren van de operationele politiecapaciteit met het oog op meer politieaanwezigheid en effectieve operationele prestaties op het terrein:
  - 1.1. door het jaarlijkse rekruteringsniveau te stabiliseren om, in het bijzonder, de demografische schok van de politiediensten tegen te gaan;
  - 1.2. door de selectie- en rekruteringsprocedures te hervormen om beter te anticiperen op de behoeften van de verschillende diensten van de geïntegreerde politie;
  - 1.3. door in eerste instantie de politieprestaties terug te brengen tot de kerntaken;
  - 1.4. door de administratieve taken en procedures te verlichten;
  - 1.5. door de budgetten en de organisatie van de politiediensten te optimaliseren en aldus te voldoen aan de hierboven beschreven doelstellingen.
2. Consolideren van het concept geïntegreerde politie door een sterkere band tussen het federale en lokale niveau dankzij:
  - 2.1. de oprichting van een "uitgebreid directiecomité" waarbij de Vaste Commissie van de Lokale Politie (VCLP) betrokken is;
  - 2.2. de versterking van de samenwerking, de coördinatie en het overleg tussen de opsporingsdiensten van de federale politie (FGP) en van de lokale politie (LRD);
  - 2.3. de versterking en de intensivering van de steun voor de opdrachten van de bestuurlijke politie.
3. Afstemmen van de politieorganisatie op de hervorming van Justitie.
4. Aanpassen van de politieopleiding aan de operationele vereisten en aan de verwachtingen van het personeel door:
  - 4.1. de opleidingssessies te verhogen;
  - 4.2. de kwaliteit van de opleiding te verbeteren en een proefstage in te voeren;
  - 4.3. de mutualisering van de loonkost in geval van sociale promotie.

5. Verzekeren van een efficiënter en beter beschermd beheer van de politie-informatie via het nieuwe wetsontwerp over artikel 44.
6. Optimaliseren van het begrotingsbeheer om de herinvestering in het operationeel personeel en de modernisering van de investeringen mogelijk te maken ten voordele van de beide politieniveaus.
7. Moderniseren van de uitrustingen en de communicatiemiddelen (ICT).
8. Aanpassen van het beheer van human resources om te anticiperen op de uitstroom en om de motivering van het personeel van de politiediensten te versterken.
9. Versterken van de ethiek en de deontologie en moderniseren van het tuchtstatuut.
10. Opteren voor een «functioneel» verloningsbeleid.
11. Hervormen van de algemene inspectie van de politiediensten en overgaan tot de aanwijzing van de inspecteur-generaal en zijn adjunct.

2° Wat de federale politie betreft

1. Versterken van de strategische visie, de eenheid en slagkracht van het management door de rol en de diensten van het commissariaat-generaal te benadrukken.
2. Versterken van de operationele gedeconcentreerde capaciteit.
3. Optimaliseren van het begrotingsbeheer en de begrotingsopvolging om te herinvesteren in het operationeel personeel en in nieuwe investeringen.
4. Verzekeren van het behoud van het onderscheid tussen gerechtelijke politie en bestuurlijke politie binnen de organisatiestructuur van de federale politie, met aandacht voor het verstevigen van het overleg tussen beide.
5. Optimaliseren en vereenvoudigen van de organisatiestructuur van de federale politie door het aantal diensten in de directies te reduceren en door de algemene directie DGS, die momenteel bestaat uit 12 afzonderlijke directies, te hervormen tot slechts 4 directies met een beperkter organiek kader.
6. De gespecialiseerde operationele capaciteit verhogen en kortdaat en gepast antwoorden op steunaanvragen.
7. Verbeteren van het beheer, de technologie en de analyse van de informatie binnen de federale politie.
8. De internationale dimensie verder ontplooiën en versterken van de internationale politiesamenwerking
9. Moderniseren van het interne en externe communicatiebeleid van de federale politie.

3° Wat de lokale politie betreft

1. Verbeteren van het rekruterings- en opleidingsproces voor de zones van de lokale politie.

2. Versterken van de terreineffectieven.
3. Versterken van de financieringscapaciteiten van de zones van de lokale politie, in het bijzonder via de fusie van zones.
4. Verbeteren van de werking van de zones van de lokale politie.

IV. Drastische vermindering van het aantal mandaatdirecteurs en van het aantal diensten: 63% mandaten minder en talrijke diensten samengevoegd op gedeconcentreerd en centraal niveau, vooral door het samenvoegen van de arrondissementen op provinciaal niveau en de reorganisatie van de centrale diensten

- de nieuwe organisatiestructuur van de federale politie zal 31 mandaathouders tellen: enkel één commissaris-generaal en drie directeurs-generaal op centraal niveau in plaats van de tientallen mandaathouders die er momenteel zijn op centraal niveau, 14 DirJuds (Halle-Vilvoorde, Charleroi en Eupen inbegrepen) in plaats van de huidige 27, zijnde de helft minder en 12 à 13 DirCo's in plaats van de huidige 27, zijnde meer dan de helft minder.

In totaal dus 31 mandaathouders in plaats van 84 die de federale politie er momenteel telt, of een vermindering 63 % van de mandaatfuncties, zonder rekening te houden met de vermindering van directies, diensten en verantwoordelijken ingevolge de nieuwe organisatie.

Bovendien zal de algemene managementdirectie (DGS) van 12 directies herleid worden tot 4 interne diensten, wat neerkomt op een vermindering van twee derden! En binnen alle andere directies wordt het aantal interne diensten sterk afgeslankt.

V. De beslissing van de Kern van 23 juli samengevat

De beperkte Ministerraad heeft de grote lijnen van het optimalisatieplan goedgekeurd en de minister van Binnenlandse Zaken, Joëlle Milquet, gelast om tegen het einde van het parlementaire verlof de nodige wetteksten voor te bereiden, in het bijzonder omtrent volgende hoofdaspecten:

- 1° de versterking van de eenheid van beheer, strategie en visie binnen de federale politie in het bijzonder door een wijziging van de rol van de commissaris-generaal en van het directiecomité;
- 2° het directiecomité is samengesteld uit 4 centrale mandaathouders, met name de 3 directeurs-generaal en de commissaris-generaal;
- 3° de versterking van de samenwerking met de gerechtelijke en bestuurlijke overheden, met name door de in plaats stelling van een uitgebreid directiecomité, de versterking van de rol van de adviesraad van burgemeesters en de oprichting van een overlegcomité 'justitie-politie'. Op vraag kunnen protocolakkoorden worden afgesloten tussen de zones en het arrondissement (directeur van bestuurlijke politie en directeur van gerechtelijke politie, naargelang van hun bevoegdheden).

Een protocolakkoord wordt eveneens afgesloten tussen de gerechtelijke overheden en de directeurs van het arrondissement om vooral de samenwerkingsmodaliteiten vast te leggen;

- 4° de optimalisatieprincipes, welke gericht zijn op het maximaal vereenvoudigen van de interne structuren, ze – indien nodig – samen te voegen, het creëren van schaalvoordelen die geherinvesteerd moeten worden in de modernisering van de politie, het verminderen van de overhead en van het aantal mandaten, het vrijmaken van operationele capaciteit om te herinvesteren in de politie, het bij voorrang vervangen van operationeel personeel;
- 5° de reorganisatie van het commissariaat-generaal en van de voorziene functionaliteiten ter versterking van de strategische rol van de commissaris-generaal inzake politiebeleid en -beheer en om de huidige operationele bevoegdheden over te dragen, met uitzondering van CGO;
- 6° de transfer van de verticale algemene managementdirectie DGS in een transversale algemene directie PLIF binnen het commissariaat-generaal;
- 7° de reorganisatie van het organigram van de algemene directie van de bestuurlijke politie en van de functionaliteiten die erin voorzien zijn, middels het waarborgen van een versterkte gedeconcentreerde capaciteit door een verhoging van het trekkingsrecht van de directeurs-coördinator ten voordele van de zones;
- 8° de reorganisatie van het organigram van de algemene directie van de gerechtelijke politie, door het versterken van de expertise, de specialisatie en van de notie 'steunverlening aan de arrondissementen' van de centrale diensten. Wat betreft 'ecofin' en 'cybercrime', is het de bedoeling om vooral de onderzoekscapaciteit te verhogen op het niveau van de 5 hoofdplaatsen van de Hoven van Beroep, in het bijzonder door de samenstelling van gemengde multidisciplinaire onderzoeksploegen (MOTEM) en de rol van CDGEFID en van de FCCU te herfocussen en te specialiseren op de volgende wijze:
  - o een essentiële niet-operationele rol inzake opleiding en conceptualisering, met inbegrip van de programmawerking en strategische analyse;
  - o een rol van nationaal contactpunt voor de buitenwereld;
  - o een operationele rol volgens volgende modaliteiten:
    - o de versterking van de gespecialiseerde steun aan de onderzoeken in de arrondissementen op vraag van de gerechtelijke overheden (naargelang van het geval: steun, raadgeving, coördinatie, actieve deelname aan onderzoeken);

- een specifieke rol van gespecialiseerd onderzoek op vraag van de federale procureur of van een andere gerechtelijke overheid:
  - hetzij binnen gespecialiseerde materies, opgesomd door de minister van Justitie en na advies van het College van PG (bv. voor CDGEFID, de beursdelicten, fraude ten nadele van de financiële belangen van de EU of, voor de FCCU, de bescherming van de kritieke Belgische infrastructuur) of in geval van internationale of Europese verplichtingen of voorschriften (EU, OCDE, GAFI, GRECO, etc.) of nationale voorschriften (deelname aan CTIF, ISI, OCSC, SIRS, ondersteuningscellen 'fiscale en sociale fraude' enz.)
  - hetzij in geval van – al dan niet punctuele – tekorten op het niveau van het arrondissement en op vraag van een gerechtelijke overheid.

De rol van CDBC, FAST en CDBV blijft onveranderd;

- 9° de reorganisatie van de arrondissementen volgens de territoriale bevoegdheid van de toekomstige gerechtelijke arrondissementen. Er zal dus voortaan een specifieke DirJud zijn voor Halle-Vilvoorde, Charleroi en Eupen. Daarenboven zullen bepaalde afdelingen van gerechtelijke politie in plaats gesteld worden indien een uitdrukkelijke operationele behoefte bestaat;
- 10° de concentratie op het niveau van het arrondissement van het beheer van de gedeconcentreerde gerechtelijke en bestuurlijke politie op eenzelfde plaats, met dezelfde dienst PLIF en AIK;
- 11° op het arrondissementele niveau, het behoud van een gerechtelijke directeur en van een bestuurlijke directeur, zoals nu het geval is, conform de actuele evenwichten die zijn voortgevloeid uit de Octopusakkoorden over de politiehervorming, het regeerakkoord, de specificiteit en beschikbaarheid van uiteenlopende specifieke functies van bestuurlijke en gerechtelijke politie en het niet-concentreren van de macht in handen van één enkele persoon in het arrondissement dat een grotere omvang zal krijgen. Niettemin zullen de twee directeurs hun samenwerking versterken;
- 13° de bestuurlijke directeur zal het managementbeheer verzekeren van de managementdienst (PLIF) en van het AIK (Informatiekruispunt), eveneens ten voordele van de zones en van de gerechtelijke directeur, met wettelijke en precieze waarborgen met betrekking tot de beslissingsmogelijkheid voor de gerechtelijke directeur voor wat betreft het beheer van het personeel van gerechtelijke politie en de functionele rol van de

DirJud ten aanzien van het AIK en het beantwoorden van zijn vragen.

*   *
          *

Het spreekt voor zich dat verscheidene bijkomende technische modaliteiten verder zullen worden bediscussieerd bij de analyse van wetteksten. Dit geldt ook voor de precieze taakafbakening van de verschillende mandaathouders en voor de finalisering van de principes van de hervorming van de Inspectie en van de versterking van de organisatie op het vlak van terrorismebestrijding.